

Bekämpning av infektioner i skolor - anvisningar till personalen

I skolor sprids främst virus som orsakar vanliga luftvägs- och tarminfektioner. Att förebygga spridningen av infektioner minskar sjukfrånvaro och epidemier. Därför är det viktigt att både elever och skolpersonal uppmanas att följa allmänna hygienanvisningar. Vi rekommenderar att elevernas föräldrar tilldelas: [Förebyggande av infektioner hos skolbarn.](#)

Smittspridning

Många sjukdomar sprids genom direkt kontakt eller via sekret från luftvägarna, avföring eller ytor som har förorenats av dessa. Nära kontakter ökar risken för att mikrober överförs från en person till en annan. Om smittsamt sekret når slemhinnorna i munnen, näsan eller ögonen, kan det orsaka sjukdom. Bekämpning av infektioner grundar sig på att bryta dessa smittvägar, vilket innefattar noggrann och tidsmässigt korrekt handhygien, hosthygien samt renlighet av ytor och redskap.

Handhygien

Handhygien, hos barn och vuxna, är den viktigaste enskilda åtgärden för att förebygga infektioner och smittor. Användning av handsmycken såsom klockor och ringar rekommenderas inte, eftersom de förhindrar att händerna rengörs omsorgsfullt. Det rekommenderas att naglarna hålls korta, eftersom det under långa naglar lätt samlas smuts, som kan vara svårt att rengöra.

Vaccinationer

I skolhälsovården ges vacciner som ingår i det nationella vaccinationsprogrammet ([Vaccinationsprogram för barn och vuxna - THL](#)). Vid hälsokontroller är det viktigt att kontrollera att eleven har fått alla vacciner enligt det nationella vaccinationsprogrammet.

Dessutom erbjuds grundserien av TBE-vaccinationer till de elever som går i grundskolan inom de riskområden som definierats av THL i Västra Nyland. ([TBE-vaccin dvs. "fästingvaccin" - THL](#)).

Bärare av multiresistent mikrob

Om ett barn har konstaterats bära på en multiresistent mikrob (MDR) som MRSA eller ESBL skiljer sig hans skolgång inte från andra barns. Genom att följa

hygienanvisningarna i denna anvisning kan man effektivt begränsa spridningen av MDR-mikrober.

Screening av smittsamma sjukdomar

Om en elev har flyttat till Finland från utlandet kan hen ha rätt till screening av vissa smittsamma sjukdomar. Läs mer på LUVN Intra under [Invandrare och screening av smittsamma sjukdomar](#) eller [Maahanmuuttaneet ja tartuntatautien seulonta - THL](#).

När ska man kontakta enheten för bekämpning av infektioner?

Om följande sjukdomar uppträder hos skolans personal eller elever ska man kontakta enheten för bekämpning av infektioner infektioidentorujta@luvn.fi för att förhindra att sjukdomsfallen sprids i skolan:

EHEC, femte sjukan, kikhosta, meningokock, mässling, påssjuka, salmonella, scharlakansfeber, shigella, skabb (specialklass eller flera smittor i klasserna 1-2), tuberkulos och vattkoppor.

Epidemier orsakas särskilt av luftvägsinfektioner och magsjukdomar. I epidemisituationer kontaktas enheten för smittsamma sjukdomar och effektiviserade hygienåtgärder tas i bruk, se Effektivisering av hygien i epidemisituationer (se bilaga: Effektiverad hygien i epidemisituation – anvisningar till personalen)

Sjukdomsfall som skolan självständigt kan informera om

[*läs noggrannare om smittfall på \[luvn.fi\]\(http://luvn.fi\)-sidorna*](#)

- Enterovirus
- Springmaskar (om över en tredjedel smittats, kontakta enheten för bekämpning av infektioner)
- Ögoninflammation
- Svampinfektion på huden
- Huvudlöss (om smitta förekommer hos flera barn i olika familjer, kontakta enheten för bekämpning av infektioner)
- Magsjuka

Kom ihåg att informera övriga i personalen om situationen. Om det förekommer flera sjukdomsfall, ta i bruk effektiviserad hygien i en epidemisituation. Skicka endast information till vårdnadshavarna i de klasser där sjukdomen har konstaterats.

Om någon annan smittsam sjukdom konstateras hos en person i skolan, kontakta enheten för smittsamma sjukdomar.

Sjukdomsgruppsspecifika grundprinciper för frånvaro från skolan

För vissa sjukdomar är en tillräckligt lång frånvaro från skolan nödvändig för att förebygga en epidemi. Å andra sidan är isolering inte till någon nytta vid många sjukdomar. De riktgivande tiderna nedan har utarbetats framför allt med tanke på sjukdomarnas smittsamhet. Anvisningarna tar alltså inte ställning till hur länge barnet ska vara borta från skolan för att återhämta sig från själva sjukdomen, utan detta ska alltid övervägas från fall till fall. Antibiotikabehandling innebär inte automatiskt att barnet ska vara borta från skolan.

Sjukdom	När kan barnet återgå till skolan?
Kikhosta	Efter att antibiotikakuren har tagit slut eller det har gått 3 veckor sedan symtomen börjat.
Kräknings- och diarrésjukdomar Vatsatauti Magsjuka , Stomach flu	24 timmar efter att symtomen upphört. Med undantag för EHEC, shigella, salmonella, tyfoidfeber och paratyfoidfeber där enheten för bekämpning av infektioner ger anvisningar om när barnet kan återgå till skolan.
Streptokock A-svalginflammation ("angina"), scharlakansfeber	24 timmar efter att antibiotikabehandlingen påbörjats.
Svinkoppor Märkärupi , Svinkoppor , Impetigo	Blåsorna har torkat och det har gått 24 timmar sedan påbörjan av antibiotika som tas via munnen/48 timmar sedan behandlingen med antibiotikasalva påbörjats.
Vattkoppor	Alla blåsor har torkat, i allmänhet 5–6 dygn efter att utslagen brutit ut.
Skabb Information om behandling av skabb på olika språk	Kontakta alltid en läkare. Barnet kan återgå till skolan dagen efter att den första behandlingen gjorts.
Öron-, ögoninflammation, förkylning, influensa, femte sjukan, enterovirus Enterorokko , Enterovirus , Hand, foot and mouth disease	När barnet orkar delta i skolans normala dagsrytm. En feberfri dag är en bra tumregel. En förlängd hemvistelse stoppar i allmänhet inte smittspridningen.
COVID-19-coronavirus	När symtomen har tydligt minskat, febern är borta och barnets allmäntillstånd är sådant att barnet orkar delta i undervisningen.
Springmaskar Kihomadot , Springmask , Pinworms	Konstateras och behandlas, men kräver inte frånvaro från skolan.
Huvudlöss Päättäit , Huvudlöss , Head lice	Följande dag efter att behandlingen gjorts.
Mollusker	Kräver inte frånvaro från skolan.

Bilaga: Effektiverad hygien i epidemisituation – anvisningar till personalen

Epidemier orsakas oftast av olika luftvägsinfektioner och mag-tarminfektioner. När en epidemi bryter ut säkerställs att de allmänna hygienrutinerna fungerar i praktiken (se förebyggande av infektioner i daghem/skola). Nedanstående anvisningar förstärks både i personalens egen verksamhet och i arbetet med kunder och barn.

Handhygien

Naglarna ska klippas korta – långa naglar samlar smuts och mikrober.
Händerna tvättas med vatten och tvål och torkas med engångspapper.
Handhygien effektiveras genom att använda handdesinfektion efter handtvätt.

Händerna tvättas och desinfekteras:

- När man kommer in i enheten (t.es. efter utevistelse).
- Efter WC-besök.
- Vid hantering av kroppsvätskor (t.ex. efter att ha snutit näsan)
- Före hantering av mat och före måltider eller assistans vid måltider.
- Alltid när händerna är synligt smutsiga.

Vid hantering av kroppsvätskor, t.ex. blöjbyte:

- Använd engångshandskar. Tvätta händerna efter att skyddshandskarna tagits av.
- Använd engångsskyddsförkläde för att skydda arbetskläderna.

Host- och snythygien

- Använd engångspapper eller näsduk för att täcka munnen när du hostar/nyser. Om papper saknas kan man hosta i armen eller tröjans krage. Syftet är att förhindra att droppar sprids i omgivningen eller via händerna.
- Näsdukar är för engångsbruk.
- Tvätta och desinficera händerna efter att ha hostat eller nyst.

Rengöring av ytor

- Töm bord och andra ytor för att underlätta rengöring.
- Rengör kontaktytor såsom dörrhandtag, mat- och andra bord, stolar, strömbrytare minst två gånger per dag.
- Rengör WC- och våtutrymmen minst två gånger per dag eller alltid efter användning.
- Rengör personalens pausutrymmen och toaletter dagligen.
- Spill och kroppsvätskor (eritteen) avlägsnas omedelbart med lämpligt medel (se anvisning för desinfektion av kroppsvätskefläckar).
- Använd engångsdukar eller mikrofiberduk vid rengöring av ytor. Observera att städredskapen ska bytas mellan olika ytor och utrymmen.
 - Rengör/underhåll städredskapen efter städningen.

- Vid mag-tarmepidemi effektiveras rengöringen av kontaktytor och våtutrymmen med desinfektionsmedel.

Beakta att utrustning och saker som används av flera bör rengöras oftare, till exempel leksaker som barn stoppar i munnen ska rengöras dagligen.

- Leksaker kan tvättas i tvättmaskinen i en tvättpåse eller i diskmaskinen.
- Leksaker som inte kan tvättas kan sättas undan i 2–3 veckors tid för att förhindra smittspridning.

Övrigt att beakta

- Matutdelning: en person förbereder och delar ut maten med serveringsbestick. Hen gör inga andra arbetsuppgifter samtidigt.
- Personal kommer inte till arbetet sjuk.
- Vid mag-tarminfektion kan man återgå till arbetet när det gått 1 dygn sedan symtomen upphört. Vid norovirusinfektion kan man återgå till arbetet 2 dygn efter att symtomen upphört.
- Vid luftvägsinfektion kan man återgå till arbetet när symtomen har lindrats och febern är borta. Hand- och hosthygien följs enligt ovan.
- Vid epidemisituationer kontakta infektioidentorjunta@luvn.fi
- För mer information och vid behov epidemimeddelanden, kontakta infektioidentorjunta@luvn.fi.